

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA BANOVIĆI**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD
2023. – 2025. GODINA**

Banovići, juni 2022. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD
2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE
 - 2.1. Ekonomski rast
 - 2.2. Tržište rada
3. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA
4. POLITIKA PRIHODA ZA NIVO TUZLANSKOG KANTONA
5. PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI
 - 5.1. Porezni prihodi
 - 5.2. Neporezni prihodi
 - 5.3. Tekući transferi
 - 5.4. Rizici po projekcije prihoda
6. RASHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Na osnovu člana 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Načelnik općine Banovići donosi:

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI ZA PERIOD 2023. – 2025. GODINA

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine izrađen je Dokument okvirnog budžeta općine Banovići (DOB) što ima za cilj projekciju prihoda i gornju granicu rashoda za pripremu budžeta za naredni trogodišnji period.

Dokument okvirnog budžeta za period 2023. – 2025. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za sljedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2023. godinu i daje predviđanja za 2024. i 2025. godinu.

Dokumentacionu osnovu za izradu Dokumenta okvirnog budžeta općine Banovići (DOB-a) za period 2023. – 2025. godina predstavljaju dokumenti Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona i to:

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2023. – 2025. godine, broj: 02/1-11-13816/22 od 14.06.2022. godine,
- Makroekonomski pokazatelji za period 2020. – 2025. godina Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2022. godine,
- Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2022. godinu i projekcije za period 2023. – 2025. godina, broj: 07/1-11-12956-3/22 od 30.05.2022. godine,
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2022. godinu i period 2023. – 2025. godina, broj: 05-11-171/22 od 02.06.2022. godina, dostavljenih od JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

Služba za budžet i finansije općine Banovići dostavlja općinskom Načelniku prijedlog DOB-a na razmatranje i usvajanje, a kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova za fiskalnu 2023. godinu.

2. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

U ovome poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu, s fokusom na 2021. godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnov za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

2.1. Ekonomski rast

Globalna pandemija virusa Covid-19 je kako u zdravstvenom tako i u ekonomskom smislu obilježila 2020. godinu što je u Bosni i Hercegovini dovelo do realnog pada BDP-a od 3,2% odnosu na prethodnu godinu. Ekonomska kriza uzrokovana širenjem globalne pandemije virusa Covid-19 u Bosni i Hercegovini se manifestovala istovremenim padom domaće i izvozne tražnje. Međutim, već početkom 2021. godine došlo je stabilizacije epidemioloških prilika što se pozitivno odrazilo na ekonomsku aktivnost kako u vanjskom okruženju, tako i u Bosni i Hercegovini. Naime, oporavak prije svega izvozne, a kasnije i domaće tražnje u drugom i trećem kvartalu 2021. godine rezultirao je osjetnijim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema trenutno raspoloživim - preliminarim podacima Agencije za statistiku BiH (BHAS-a) u periodu januar-septembar 2021. godine zabilježila realni rast BDP-a od oko 7% u odnosu na isti period prethodne godine.

Veoma važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u period 2022-2025. godina pored internih dinamika predstavljat će i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU. Naime, unatoč stabilizaciji epidemioloških prilika koje su vezane za globalnu pandemiju Covid-19 već početkom 2022. godine došlo je do dodatnog usložnjavanja ekonomskih prilika koje su vezane za dešavanja u Ukrajini. Negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja na svjetsku ekonomiju su već vidljive i manifestuju se kroz trgovinske, finansijske, cjenovne šokove koje neće zaobići ni Bosnu i Hercegovinu.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u slijedećem tabelarnom pregledu:

-Tabela 1. Makroekonomski pokazatelji za period 2020 – 2025

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni BDP u mil.KM	35.436	37.578	39.590	41.344	43.303	45.489
Nominalni rast u %	-3,0	6,0	5,4	4,4	4,7	5,0
BDP deflator (prethodna godina=100)	100,2	100,6	103,2	101,3	101,7	101,6
Realni BDP u mil.KM (prethodna godina=100)	35.376	37.344	38.364	40.802	42.568	44.790
Realni rast u %	-3,2	5,4	2,1	3,1	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	2	6	1,8	1,7	1,5
Potrošnja u mil. KM	32.360	34.018	35.994	37.104	38.186	39.299
Realni rast u %	-2,3	3,7	0,5	1,2	1,2	1,3
Vladina potrošnja u mil. KM	7.129	7.272	7.504	7.722	7.961	8.200
Realni rast u %	1,3	1,3	0,7	0,4	0,6	0,5
Privatna potrošnja u mil. KM	25.232	26.747	28.489	29.382	30.225	31.099
Realni rast u %	-3,2	4,4	0,5	1,4	1,4	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	7.779	8.520	9.061	9.700	10.650	11.700
Realni rast u %	-4,1	4,8	0,7	5,1	7,8	7,8
Vladine investicije u mil. KM	1.674	1.683	1.758	1.931	2.220	2.553
Realni rast u %	80,5	-1,0	2,7	7,6	11,7	11,7
Privatne investicije u mil. KM	6.105	6.838	7.302	7.770	8.430	9.147
Realni rast u %	-15,0	6,4	0,3	4,5	6,8	6,8
Uvoz u mil. KM	16.601	21.118	25.190	26.978	28.588	30.548
Nominalni rast u %	-14,8	27,2	19,3	7,1	6,0	6,9
Realni rast u %	-13,6	12,3	6,1	4,1	4,0	4,6
Izvoz u mil. KM	11.820	16.142	19.586	21.370	23.129	25.042
Nominalni rast u %	-17,5	36,6	21,3	9,1	8,2	8,3
Realni rast u %	-16,1	20,6	10,6	6,9	6,2	6,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	18,5	19,6	19,4	20,2	21,3	22,8
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.286	-1.155	-1.539	-1.488	-1.334	-1.312
Rast u %	29,5	-11,2	33,3	-3,3	-10,4	-1,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,7	-3,1	-3,9	-3,6	-3,1	-2,9

IZVOR: DEP – mart 2022. godine

Obzirom da eksterne dinamike predstavljaju veoma važnu strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini vrijedi istaći da će najnovija dešavanja u Ukrajini imati veliku ako ne i odlučujuću ulogu za izgled ekonomskog rasta u narednom periodu, što se naročito odnosi na 2022. godinu. Negativne ekonomske posljedice su već vidljive i ogledaju se kroz porast svjetskih cijena energenata i hrane, nestabilnost na finansijskim tržištima što bi u konačnici moglo ugroziti oporavak svjetske ekonomije iz prethodne godine. Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2022.-2025. godina, predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u kreiranju istog. Daljnje uslozňjavanje kako eksternih tako i internih dinamika bi imalo veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjile bi njen potencijalni rast. Imajući u vidu navedene kako eksterne tako i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u periodu 2022-2025. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom od oko 3% na godišnjem nivou (2022: 2,1%, 2023: 3,1%, 2024: 3,0% i 2025: 3,4%). Najnovija dešavanja u međunarodnom ekonomskom okruženju (povećani eksterni rizici), snažan rast svjetskih cijena (energenti i hrana) i poprilično visoka osnovica iz prethodne godine (stopa rasta 5,4%) rezultirali su revidiranjem projekcije ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2022. godini. Tako se prema projekcijama DEP-a BiH do kraja 2022. godine može očekivati realni ekonomski rast od oko 2,1% u odnosu na prethodnu godinu, dok očekivana nominalna stopa rasta iznosi 5,4%. Posljedica je ovo veoma izraženih inflatornih pritisaka koji su započeli tokom prethodne godine usljed prekida u globalnim lancima snabdijevanja (Covid- 19 kriza), a dodatno intenzivirani u 2022. godini usljed najnovijih dešavanja u odnosima između Rusije i Ukrajine. Ako se pažljivije posmatra struktura projiciranog ekonomskog rasta u 2022. godini vidljivo je da je doprinos po komponentama rasta ravnomjerno raspodijeljen uz pozitivan doprinos privatne potrošnje, investicija i neto izvoza. Pod pretpostavkom normalizacije kako eksternih tako i internih dinamika u Bosni i Hercegovini **u periodu 2023.-2025. godina** se može očekivati ekonomski rast od oko 3%. Posmatrano pojedinačno po godinama u 2023. godini očekivana stopa ekonomskog rasta iznosi 3,1%, u 2024. 3,0% i u 2025. godini 3,4% u odnosu na prethodnu godinu. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Naime, povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza (roba i usluga) trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2023 - 2025. godine očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 1,4% (2023: 1,4%, 2024: 1,4%, 2025: 1,5%). S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Tako se u periodu 2023.-2025. godina očekuje ujednačen rast javne potrošnje od oko 0,5% na godišnjem nivou. Ako se ima u vidu da bi tokom ovog perioda projicirana stopa ekonomskog rasta bila viša u odnosu na rast javne potrošnje, udio iste u BDP-u bi se djelimično smanjio na oko 18% na kraju 2024. godine. U ovom vremenskom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava iz tekuće potrošnje trebao biti kanaliziran u svrhu jačanja investicione potrošnje u Bosni i Hercegovini. Samim tim, uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi za razliku od prethodnih godina mogle imati značajniji rast, a time i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a. U periodu 2023-2025. godine u Bosni

i Hercegovini se očekuje povećanje bruto investicija u stalna sredstva po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 6,5% (2023: 5,1%, 2023: 7,8%, 2024: 7,8%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija (oko 80% ukupnih investicija) očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku. Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 10%, za period 2023. do 2025. godina. Tako bi u srednjoročnom vremenskom okviru udio javnih investicija u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini bio povećan na oko 5% BDP-a. Stabilno eksterno okruženje uz unapređenje industrijske baze i podizanje konkurentnosti u zemlji predstavljaju preduslov poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. Samo pod uslovom materijalizacije navedenih eksternih pretpostavki u periodu 2023-2025. godine može se očekivati porast vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. U tom slučaju u Bosni i Hercegovini se može očekivati prosječni godišnji rast izvoza od 6,5% pri čemu bi projicirani rast roba i usluga bio prilično ujednačen. Tako bi tokom ovog perioda zahvaljujući ovom izvoznom rastu udio izvoza u BDP-u bio povećan na oko 55% na kraju 2025. godine. S druge strane, očekuje se da bi se uvoz u ovom vremenskom periodu trebao kretati po nešto sporijoj godišnjoj stopi rasta od 4,5%. Tokom ovog perioda očekuje se prilično izbalansiran rast uvoza roba i rast uvoza usluga. Posljedica ovakvog kretanja uvoznog rasta bila bi stabilizacija udjela uvoza u BDP-u na oko 65% BDP-a na kraju 2025. godine. Nešto snažniji rast izvoza u odnosu na rast uvoza u srednjem roku bi rezultirao postepenom stabilizacijom vanjskotrgovinskog bilansa kao udio u BDP-u na oko 12%, odnosno blago pozitivnim doprinosom ekonomskom rastu, dok bi pokrivenost uvoza izvozom zaključno sa 2025. godinom trebala iznositi skoro 80%.

2.2. Tržište rada

Tokom 2021. godine u Bosni i Hercegovini došlo je do postepene stabilizacije na tržištu rada nakon višemjesečnog smanjenja broja zaposlenih lica uzrokovanog pandemijom virusa Covid-19. Od drugog kvartala broj zaposlenih lica se počeo postepeno uvećavati i u periodu I-XII 2021. godine prosječan broj zaposlenih je iznosio oko 823,6 hiljada što je više za 1,3% u odnosu na 2020. godinu. Posmatrajući broj zaposlenih lica prema područjima djelatnosti, najznačajniji rast u 2021. godini bio je u oblasti prerađivačke industrije, informacija i komunikacija, te djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite. Uz rast broja zaposlenih lica registrovano je smanjenje broja registrovanih nezaposlenih lica od 5% g/g. Prosječna neto plata u 2021. godini nastavila je da se uvećava i iznosila je 998 KM uz nominalni rast od 4,4% u odnosu na 2020. godinu, dok je realni rast iznosio 2,4% zbog inflacije od 2%.

Prema projekcijama DEP-a u Bosni i Hercegovini u 2023. godini se očekuje ekonomski rast od 3,1% g/g. Pored toga, rast obima investicija i trgovine bi se trebao pozitivno odraziti na broj zaposlenih lica naročito u sektorima koji su i prethodnih godina zapošljavali najviše lica u Bosni i Hercegovini. Uz bolje poslovne prilike u oblasti industrije, trgovine ali i pojedinim uslužnim djelatnostima stvorili bi se uslovi za rast broja zaposlenih lica. Očekuje se da bi doprinos rastu broja zaposlenih mogao biti skromniji u javnom sektoru u odnosu na ostala područja djelatnosti. Time bi u

2023. godini ukupan broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini mogao biti uvećan oko 1,5% g/g. Pored toga, veći obim poslovne aktivnosti bi se trebao odraziti na plate. Prosječna neto plata bi u 2023. godini mogla biti nominalno uvećana oko 3,1% g/g.

U **Tuzlanskom kantonu** je s krajem 2021. godine evidentirano 103.508 zaposlenih i 70.301 nezaposlenih osoba. U odnosu na kraj 2020. godine, došlo je do rasta broja zaposlenih od 2,1% i pada broja nezaposlenih na evidencijama službe za zapošljavanje od 8,56%. Najviše zaposlenih je u prerađivačkoj industriji i trgovini. Prosječna neto plaća je 955 KM i za 10,7% je veća u odnosu na prosječnu plaću iz 2020. godine. Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH u Tuzlanskom kantonu je po prebivalištu zaposlenika 31.03.2022. godine bilo 103.227 zaposlenih. U odnosu na isti dan 2021. godine, broj zaposlenih je povećan za 2.230, odnosno 2,2%.

3. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA

Fiskalna politika, usklađena je sa mjerama Reformske agende, u 2021. godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Vlada Tuzlanskog kantona bit će usmjerena na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora te jačanja upravljanja javnim finansijama, kako na strani prihoda tako i na strani rashoda budžeta, kao i na pitanje povrata vanjskog duga. Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati utjecaj na Tuzlanski kanton, za period 2023 – 2025. godina bit će orijentisani na nastavku aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza. Također, kao i u proteklom periodu, nastavlja se kontinuirano provođenje aktivnosti na pojačanom inspekcijskom nadzoru s ciljem poticanja poštivanja propisa u cilju poboljšanja porezne discipline, suzbijanja sive ekonomije, te postizanja efikasnije naplate javnih prihoda.

Usvajanjem inicijative za izmjenu zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH od strane Parlamenta Federacije BiH („Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine”, broj: 17/22), omogućena je ravnopravna raspodjela javnih prihoda po kantonima, između ostaloga i Tuzlanskog kantona.

4. POLITIKA PRIHODA ZA NIVO TUZLANSKOG KANTONA

U narednim tabelarnim pregledima daju se projekcije indirektnih i direktnih poreza za nivo Tuzlanskog kantona za period 2023-2025. godina dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija Sarajevo.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini, koja su se odrazila na cjelokupnu ekonomiju. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2023.-2025. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2022. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2022-2025. godina. Svaki neplanirani događaj u 2022. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda. Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su slijedeće:

-Tabela 2. -Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
Tuzlanski kanton ukupno (I + II + III)	371.167.387	389.206.884	421.586.866
I Kanton	302.225.509	317.968.246	344.421.545
II Gradovi / općine TK ukupno	54.363.236	56.174.317	60.847.727
III JU Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona	14.578.642	15.064.321	16.317.594

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinostvenog računa za 2023. godinu za nivo Tuzlanskog kantona očekuje se u iznosu od 371.167.387,00 KM, od čega se na za Kanton odnosi iznos od 302.225.509,00 KM, za gradove/općine iznos od 54.363.236,00 KM i JU Direkciju regionalnih cesta Tuzlanskog kantona iznos od 14.578.642,00 KM.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu poreza na plaće, za nivo kantona su slijedeće:

-Tabela 3. -Projekcije prihoda od poreza na dohodak

Porez na dohodak (KM)	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
Tuzlanski kanton ukupno (I + II)	88.907.251	94.654.812	100.924.725
I Kanton	54.035.024	57.528.210	61.338.864
II Gradovi / općine TK ukupno	34.872.227	37.126.602	39.585.861

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinostvenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona očekuje se u sljedećim iznosima za period 2023.-2025. godina:

-Tabela 4. -Projekcije prihoda sa Jedinostvenog računa za gradove / općine TK u KM

Gradovi / Općine TK	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
BANOVIĆI	2.565.980,00	2.651.464,00	2.872.053,00
GRAČANICA	5.698.476,00	5.888.317,00	6.378.195,00
GRADAČAC	4.909.798,00	5.073.365,00	5.495.442,00
KALESIJA	4.146.113,00	4.284.239,00	4.640.665,00
KLADANJ	1.563.471,00	1.615.557,00	1.749.963,00
ČELIĆ	1.274.659,00	1.317.124,00	1.426.701,00
LUKAVAC	5.215.272,00	5.389.015,00	5.837.353,00
SREBRENİK	5.037.541,00	5.205.364,00	5.638.423,00
TUZLA	13.263.119,00	13.704.972,00	14.845.155,00
ŽIVINICE	7.264.723,00	7.506.744,00	8.131.266,00
DOBOJ ISTOK	1.257.997,00	1.299.906,00	1.408.052,00
SAPNA	1.313.538,00	1.357.297,00	1.470.217,00
TEOČAK	852.550,00	880.952,00	954.243,00
UKUPNO:	54.363.237,00	56.174.316,00	60.847.728,00

Prihodi od poreza na dohodak na nivou gradova/općina TK za period 2023.-2025. godina projiciraju se kako slijedi:

-Tabela 5. -Projekcije poreza na dohodak za općine TK u KM

Gradovi / Općine TK	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
BANOVIĆI	1.950.693,00	2.076.799,00	2.214.366,00
GRAČANICA	2.753.188,00	2.931.173,00	3.125.333,00
GRADAČAC	2.245.153,00	2.390.295,00	2.548.628,00
KALESIJA	1.430.772,00	1.523.267,00	1.624.168,00
KLADANJ	1.036.867,00	1.103.897,00	1.177.019,00
ČELIĆ	545.568,00	580.837,00	619.312,00
LUKAVAC	3.470.286,00	3.694.629,00	3.939.360,00
SREBRENİK	1.976.712,00	2.104.500,00	2.243.902,00
TUZLA	14.027.850,00	14.934.704,00	15.923.975,00
ŽIVINICE	3.433.313,00	3.655.265,00	3.897.389,00
DOBOJ ISTOK	1.063.634,00	1.132.394,00	1.207.404,00
SAPNA	503.022,00	535.541,00	571.015,00
TEOČAK	435.169,00	463.301,00	493.990,00
UKUPNO:	34.872.227,00	37.126.602,00	39.585.861,00

5. PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za Budžet općine Banovići za period 2023- 2025. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenim od strane Ministarstva finansija TK za gradove/općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca maja 2022.godine i projekcijama JU Direkcije regionalnih cesta TK.

Očekivani nivo ukupnih prihoda i primitaka koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Banovići iznosi 13.923.710,00 KM u 2023. godini i u poređenju sa planiranim iznosom od 13.438.900,00 KM za 2022. godinu veći su za 3,61 %.

Projekcija budžetskih sredstava za naredne dvije godine 2024. – 2025. godinu veća je u odnosu na Budžet 2023. godine. Projicirani nivo prihoda u 2024. godini iznosi 14.434.730,00 KM a u 2025. godini 14.993.290,00 KM. Iz datih projekcija može se vidjeti da je projicirani iznos ukupnih prihoda u 2024. godini veći za 3,67 % u odnosu na 2023. godinu, a projicirani prihodi u 2025. godini veći za 3,87 % u odnosu na projekcije za 2024. godinu.

U slijedećoj tabeli su navedene projekcije prihoda i primitaka u Budžetu općine Banovići za period 2023.-2025.godina.

-Tabela 6. - Prihodi, primici i finansiranje Budžeta općine Banovići u KM

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
I UKUPNABUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C)	9.594.045,00	10.897.550,00	11.232.360,00	12.596.090,00	12.071.790,00
A.Poreski prihodi	5.069.480,00	5.069.885,00	5.352.240,00	5.609.570,00	6.008.470,00
Zaostale uplate poreza na plaće	256,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Porez na imovinu	385.169,00	481.100,00	466.950,00	500.750,00	514.700,00
Porez na dohodak	1.706.959,00	1.835.670,00	1.950.690,00	2.076.790,00	2.214.360,00
Prihodi od indirektnih poreza	2.977.096,00	2.753.015,00	2.934.600,00	3.032.030,00	3.279.410,00
B.Neporezni prihodi	4.464.195,00	5.762.665,00	5.815.320,00	5.922.220,00	5.999.420,00
Prihodi od pod. aktivnosti i imovine	1.328.268,00	1.626.750,00	1.753.250,00	1.750.870,00	1.767.260,00
Naknade i takse i prihodi od javnih usluga	3.134.883,00	4.132.915,00	4.058.570,00	4.167.850,00	4.228.610,00
Novčane kazne	1.044,00	3.000,00	3.500,00	3.500,00	3.550,00
C.Primici	60.370,00	65.000,00	64.800,00	64.300,00	63.900,00
II NAMJENSKA SREDSTVA,GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITA SREDSTVA	825.153,00	2.541.350,00	2.691.350,00	2.838.640,00	2.921.500,00
Primljeni tekući i namjenski transferi	202.342,00	389.750,00	400.000,00	400.000,00	410.000,00
Kapitalni transferi	481.714,00	1.950.000,00	2.100.000,00	2.245.000,00	2.316.300,00
Prihodi po osn. vlastite djelatnosti-vlastiti prihodi	141.097,00	201.600,00	191.350,00	193.640,00	195.200,00
UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I+II)	10.419.198,00	13.438.900,00	13.923.710,00	14.434.730,00	14.993.290,00

5.1. Porezni prihodi

Ukupni porezni prihodi u 2023. godini predviđaju se u iznosu od 5.352.240,00 KM što je za 282.355,00 KM ili 5,57% veće u odnosu na ove planirane prihode za 2022. godinu. U narednoj godini ovi prihodi procjenjuju se sa povećanjem od 4,81% u odnosu na projeciranu 2023. godinu i u 2025. godini za 7,11 % u odnosu na 2024. godinu.

Prihodi od indirektnih poreza su porez na dodanu vrijednost (PDV) i porezi koji pripadaju Direkcijama cesta. Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je preuzet iz revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza općina Tuzlanskog kantona za 2022. godinu i projekcije za period 2023.-2025. godina broj: 07/1-11-12956-3/22 od 30.05.2022. godine i revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza JU Direkcije regionalnih cesta za 2022. godinu i period 2023.-2025. godina broj: 05-11-171/22 od 02.06.2022. godine i projecirani su u iznosu od 2.934.600,00 KM za 2023.godinu, što je za 6,60 % veće u odnosu na planirane za

2022. godinu. Predviđeni iznos u 2024. godini iznosi 3.032.030,00 KM i veći je za 3,32 % od iznosa predviđenog u 2023. godini i u 2025. godini projiciran je iznos od 3.279.410,00 KM što je za 8,16 % više u odnosu na projiciranu 2024. godinu.

Prihod od poreza na dohodak se u 2023. godini procjenjuje u iznosu od 1.950.690,00 KM sa povećanjem od 6,27% u odnosu na planiranu 2022. godinu. U 2024. godini ovi prihodi se povećavaju za 6,46% u odnosu na 2023. godinu i u 2025. godini imaju ponovo rast u odnosu na 2024. godinu za 6,62%.

5.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju: prihodi od finansijske i nematerijalne imovine, prihodi od iznajmljivanja i zakupa, naknade i takse, naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i zauzimanja javnih površina, posebne naknade.

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda (uključujući i vlastite prihode) u 2023. godini iznosi 6.006.670,00 KM. Projekcije neporeznih prihoda u 2024. godini iznosi 6.115.860,00 KM i u 2025. godini 6.194.620,00 KM.

5.3. Tekući transferi

Primljeni tekući i kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti projicirani su za 2023. godinu u iznosu od 2.500.000,00 KM, što je za 6,85 % veće u odnosu na planiranu 2022. godinu. U narednoj 2024. godini primljeni transferi se planiraju sa povećanjem od 5,80 % u odnosu na 2023. godinu. Kontinuitet rasta planira se ostvariti i u 2025. godini, te su za ovu godinu, primljeni transferi planirani veći za 3,07 % u odnosu na 2024. godinu.

5.4. Rizici po projekcije prihoda

Unatoč stabilizaciji epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19, početkom 2022. godine, ekonomija je stavljena pred nove izazove, uslijed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su se značajno reflektovala na globalne ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove. Institucije Bosne i Hercegovine i u narednom periodu će, u skladu sa svojim ovlaštenjima, u okviru raspoloživog budžeta i putem racionalne potrošnje doprinositi ukupnoj fiskalnoj stabilnosti u BiH. Uz nastavak započetih, posebna pažnja posvetit će se politici javnih investicija uz korištenje dostupnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija kao polugu za rast u srednjem periodu. Nepredviđene promjene poreznih politika koje se prvenstveno odnose na odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza, promjena nivoa zaduženosti od planiranog i nepredviđene promjene istih bitno mogu uticati na nepovoljnu realizaciju predviđenih projekcija. Glavni rizici za promjene u kretanju platnog bilansa Bosne i Hercegovine za povećanje odnosno smanjenje deficita tekućeg računa nalaze se u vanjskotrgovinskom deficitu, tj. u promjenama stopa izvoza i uvoza roba, kao i promjenama cijena na svjetskom tržištu. Povoljno poslovno okruženje i stopa zaposlenosti dijaspore Bosne i Hercegovine mogla bi dovesti do porasta stope tekućih transfera, a samim time i do povećanja raspoloživog dohotka. Kod finansiranja deficita tekućeg računa, najveći rizici se nalaze u smanjenju sredstava strane aktive Bosne i Hercegovine u inostranstvu, nedovoljnim prilivom direktnim stranim investicijama, otežanim pristupom trgovinskim kreditima kao i nemogućnost zaduživanja na međunarodnom finansijskom tržištu. Izvršenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske

korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinственог računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu s članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni novine BiH“, broj 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH. Također, naplata prihoda od indirektnih poreza ovisit će i od kvalitetne koordinacije svih korisnika, institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta, s jedne strane i svih korisnika prihoda od indirektnih poreza unutar Federacije BiH, s druge strane, a sa naglaskom na nastavak prilagođavanja koeficijenata za raspodjelu ovih prihoda korisnicima.

6. RASHODI BUDŽETA OPĆINE BANOVIĆI

Rashodi i izdaci Budžeta općine Banovići za 2023. godinu projicirani su u okviru prognoziranih prihoda i iznose 13.923.710,00 KM, za 2024. godinu iznose 14.434.730,00 KM i za 2025. godinu iznose 14.993.290,00 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled javnih rashoda kroz izvršenje u prethodnoj godini, plan tekuće godine i projekcije za naredne tri godine. Ovakva analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta jer daje osnovu za izradu planova budžetske potrošnje i gornjih granica rashoda.

-Tabela 7. -Rashodi, izdaci i finansiranje budžeta općine Banovići za period 2023. – 2025. godina

	IZVRŠENJE	PLAN	PROJEKCIJE		
	2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
Bruto plaće i naknade plaća	2.372.366,00	2.766.780,00	3.043.450,00	3.347.800,00	3.682.580,00
Naknade troškova zaposlenih	317.816,00	475.500,00	583.700,00	612.700,00	599.500,00
Doprinosi poslodavca	271.855,00	317.350,00	352.450,00	387.360,00	425.770,00
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.728.879,00	2.614.885,00	2.966.275,00	2.927.150,00	2.946.170,00
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.455.736,00	4.040.279,00	3.406.245,00	3.637.830,00	3.748.080,00
Kapitalni transferi	167.622,00	257.020,00	257.020,00	257.020,00	257.020,00
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.696.086,00	2.570.605,00	2.780.470,00	2.733.470,00	2.805.470,00
Izdaci za otplate dugova	60.370,00	223.631,00	334.100,00	331.400,00	328.700,00
Tekuća rezerva	113.200,00	172.850,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
UKUPNO	10.183.930,00	13.438.900,00	13.923.710,00	14.434.730,00	14.993.290,00

Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima poslodavca projicirane za 2023. godinu iznose 3.979.600,00 KM i veće su za 419.970,00 KM u odnosu na plan 2022. godine. Povećanja se nastavljaju i kroz sljedeće dvije godine, a razlog tome je povećanje broja zaposlenih u narednim godinama kao i izmjeni strukture zaposlenih u organu uprave, povećanju određenog broja zaposlenih sa VSS sa odlaskom u penziju zaposlenih sa SSS.

Predviđeni prihodi ali i rashodi u Dokumentu okvirnog budžeta općine Banovići, kako za izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih tako i za materijalne troškove odnose se samo na zaposlene u Općinskoj upravi jer po uspostavi Registra javne ustanove i ostali korisnici budžeta nisu dobile status budžetskog korisnika i dalje su, do sticanju uslova na prelazak za budžetskog korisnika, ostali u transferu.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Banovići i dostavljen Općinskom vijeću Banovići, uz Nacrt budžeta za 2023. godinu, u vidu informacije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Banovići
Općinski načelnik
Broj: 01-04-1572-1/22
Banovići: 27.06.2022. godine

OPĆINSKI NAČELNIK

dr. Bego Gutić